

FØREORD

Har du hatt ein traudig dag?
Arbeidsdagen har vore vanskeleg?
Det har regna når sola burde skine. Det er kaldt når det burde vore
varmare. Det er vanskeleg å finne humøret, bli glad og fornøgd.
Ja, då er denne boka kanskje den beste medisin.
Det er ei liten bok som heiter:

MOT DEPRESJON

Her er samla nokre historier og hendingar frå gamle Satakroken.
Like eins artige bilete frå brosjyrer om den tidas jordbruksreiskapar.
Satakroken er ein del av kommunen Ål, som egentleg heiter Sando krins
og har namnet etter garden Sando.

Satakroken er godnamnet på bygda, og har denne forklaringa:
Sata er namnet på ein av gardane i Sandokrinsen, kanskje den eldste.
Namnet kroken, etter gardsnamnet Sata, er fordi dalen gjer ein bøyg her,
vender seg mot sør, og skaper ein lun krok.
Her kjem våren tidleg til gardar på rekke og rad.
Og til gardar som tøyser seg oppetter lia. Kosekroken i Ål om ein vil.

I denne delen av kommunen har det vakse opp mange dyktige kunstnarar,
serleg innan måling og musikk.
Kjende namn langt utover si heimegrend.
Ja, verdskjende Rolf Nesch har budd i bygda.

Og historiene om eit humørfyllt og godt bygdalynne, finn ein i Satakro-
ken. Eit godt svar og ein lun humor kan vera eit slags varemerke.
Det varemerket meiner eg Satakroken har.
Så håpar eg at historiene i boka kan by på ei oppmuntring, for eksempel
på ein lang, mørk og seig novemberkveld.
Når utetemperaturen nærmar seg minus tjue og vinden riv i novene rundt
huset. Då tenkjer eg at du seier:
Kor godt det var at eg kjøpte denne boka.

Olav Oppsato

„Naar du vet du kan
kjøpe Gresvigs løpebinding
i nærmeste sportsforretning,
saa neimen om jeg synes
synd paa dig“

Regulerbare jern-
ører for alle saale-
bredder ved eken-
triske ski'er. Be-
vægelige jernører
sparer stølterne,

Pris kr. 11.00

Gresvig's løpebinding
letter turen

JONS

INNHALD:

Med hest og kjerre	side 11
Åleine	side 17
Med lastebil	side 29
Ved bommen	side 37
Historier etter Lars Sataøen	side 47
Ny traktor	side 63
Ny slåmaskin	side 71
Lapskaus	side 81
Nils Post	side 93
Selapinnar	side 97
Småstein	side 107
Småstein og bråstopp	side 113
Remja	side 119
Traktoren som vart borte	side 125
Låvetrappa	side 133
Den lange fisketuren	side 139
Stor investering	side 149
Sølvrevane mine	side 163
Skodde og opplågu	side 171
Avslutning	side 185

MOELVEN BRUGS
oliekogte
HJUL

er de
anerkjendt
stærkeste

— * —
Tildelt
10 Guld-
&
Sølvmedaljer.

Gittermaster, transformator-
beslag, klaver, isolatorpigger
og telefonjern til kraftanlegg
og telefonanlegg m. v. leveres
efter bestilling. Innhent tilbud.

MED HEST OG KJERRE

Enno hugsar eg dei fyrste gongene eg var med far til langstølen vår, Nystølen. Det var åra like etter krigen, og desse turane til stølen var spennande og ei stor oppleving.

Me kørde med hest og vogn og me hadde god tid.

Ja, ein måtte ha god tid den gongen. Turen tok om lag 5 til 6 timar, alt etter som hest og køyrekar skunda på. Med tungt bufarlass og buskap framom og bak, brukte me gjerne heile dagen.

Opp bakkane skulle hesten helst sjølv bestemme farten.

Far gjekk ved sida av vogna og heldt i taumane, og gjekk det for sakte smatta han på hesten og sa: - No må du gå då, Raua.

Men eg som liten gut fekk sitja på lasset.

Og rett som det var stoppa Raua, som var namnet på hoppa.

Ho kom forresten til å bli siste hesten på garden, før traktoren overtok. Raua var godt oppe i åra og måtte difor kvile ofte.

Karl A. Jensen
VILDT, FISK OG GRØNTEBÅDEN
 1/8. EXPORT OG IMPORT.

Kristiania 18. Dec. 1918.
 POSTBOK NR.

TELEFONER:
 1801-1802 (12 og 13)
 1803 (14 og 15)
 1804 (16 og 17)
 1805 (18 og 19)
 1806 (20 og 21)
 1807 (22 og 23)
 1808 (24 og 25)

TELEGRAMMADRØSE:
 "VILDTINDEMET"

LØSSELSKAP
 A. S. S. 1801
 1802-1808

I anledning Deres forespørsel ønskes, at jeg gjerne
 mottar Deres forsendelser av vildt til bedst forhandling, idet jeg
 avregner dagens bedste priser efter varens kvalitet. — Prisene er
 i lag.

Tjør, stor	Kr. 2,00	Kyber	Kr. 2,00	pr. stk.
" " " "	" 2,00	Zæpper	" 2,00	" "
Køl	" 2,00	Kugler	" 2,00	" "
Aarnder	" 1,40/75	Bekkender	" 2,00	" "
Aarnder	" 1,40/50	Narv	" 2,00	" "

Tilskil 10 -15 are pr. stk.

alt her leveret, foruten absolutt pris, frosset vare. —
 Ringere vare avregnes til forhandlerens laveste priser. —

Jeg sætter gjerne Deres af forsendelser og tager
 arbejdet

KARL A. JENSEN.

Eigentid 1818
 Kjøper for
 sek. 1818

Kristiania 18. Dec. 1918

Telegram: VILDTINDEMET

Karl A. Jensen

Kristiania

Indregning

Fig.	Antal	Pris	Totalt
1	1/2	10,00	
2	1/2	10,00	
3	1/2	10,00	
4	1/2	10,00	
5	1/2	10,00	
6	1/2	10,00	
7	1/2	10,00	
8	1/2	10,00	
9	1/2	10,00	
10	1/2	10,00	
11	1/2	10,00	
12	1/2	10,00	
13	1/2	10,00	
14	1/2	10,00	
15	1/2	10,00	
16	1/2	10,00	
17	1/2	10,00	
18	1/2	10,00	
19	1/2	10,00	
20	1/2	10,00	
21	1/2	10,00	
22	1/2	10,00	
23	1/2	10,00	
24	1/2	10,00	
25	1/2	10,00	
26	1/2	10,00	
27	1/2	10,00	
28	1/2	10,00	
29	1/2	10,00	
30	1/2	10,00	
31	1/2	10,00	
32	1/2	10,00	
33	1/2	10,00	
34	1/2	10,00	
35	1/2	10,00	
36	1/2	10,00	
37	1/2	10,00	
38	1/2	10,00	
39	1/2	10,00	
40	1/2	10,00	
41	1/2	10,00	
42	1/2	10,00	
43	1/2	10,00	
44	1/2	10,00	
45	1/2	10,00	
46	1/2	10,00	
47	1/2	10,00	
48	1/2	10,00	
49	1/2	10,00	
50	1/2	10,00	
51	1/2	10,00	
52	1/2	10,00	
53	1/2	10,00	
54	1/2	10,00	
55	1/2	10,00	
56	1/2	10,00	
57	1/2	10,00	
58	1/2	10,00	
59	1/2	10,00	
60	1/2	10,00	
61	1/2	10,00	
62	1/2	10,00	
63	1/2	10,00	
64	1/2	10,00	
65	1/2	10,00	
66	1/2	10,00	
67	1/2	10,00	
68	1/2	10,00	
69	1/2	10,00	
70	1/2	10,00	
71	1/2	10,00	
72	1/2	10,00	
73	1/2	10,00	
74	1/2	10,00	
75	1/2	10,00	
76	1/2	10,00	
77	1/2	10,00	
78	1/2	10,00	
79	1/2	10,00	
80	1/2	10,00	
81	1/2	10,00	
82	1/2	10,00	
83	1/2	10,00	
84	1/2	10,00	
85	1/2	10,00	
86	1/2	10,00	
87	1/2	10,00	
88	1/2	10,00	
89	1/2	10,00	
90	1/2	10,00	
91	1/2	10,00	
92	1/2	10,00	
93	1/2	10,00	
94	1/2	10,00	
95	1/2	10,00	
96	1/2	10,00	
97	1/2	10,00	
98	1/2	10,00	
99	1/2	10,00	
100	1/2	10,00	

Opbeholdninger:
 1/2 Pragt 20,00
 1/2 Kjøret 0,20
 1/2 Porto 4,20

Netto 65,50

Jeg indlagt i Kontanter

Karl A. Jensen

Så måtte Raua ha vatn i varmen.
Det fekk ho og alle hestar frå drikkekar etter vegen.
Små trekar plasserte ved rennande vatn eller ei olde.

Ikkje berre vatn skulle Raua ha, graset i vegkanten var gjævt.
Her var nye grasmenyar langs heile vegen.
Og Raua måtte få tid til å smaka på godsakene.

Ein laurdagstur til stølen, var både ferie og arbeid for hesten.
Bønder med hest og kjerre etter stølsvegane skulle det pratast med.
Og ein skulle skryte av hestane til kvarandre.
Det var viktig å ha den finaste og beste.
Og stor måtte hesten vera. Raua var ikkje stor, men ho var fin og så snill
at me ungane kunne ri på ho.

Ein av stølseigarane hadde høyrte om ein gardbrukar som hadde kjøpt seg
gummihjul til vogna. Den skulle gå så stille, vart det fortalt.
Og så lett å dra for hestane. Dette vart livleg diskutert.

Så dagen gjekk stort sett med til å koma seg på stølen.
Lei det ut på sumaren var det gjerne bær i skogen.
Då vart det stopp og kvil for smaksprøver,
og gjerne pela nokre bær i ein boks for å ta med på stølen.

Bergans meis og rygsækker.

Endeleg var me oppe ved nedre Damtjern. Då var ein oppe på åsen, og vegen innover åsane var små bakkar og lange flater.

No vart det lettare å vera hest. Og for køyrekaren reine luksusen.

No kunne far og sitja på lasset, aka og fundere, eller berre sjå seg omkring. Sjå kor fint det var innover mot fjella.

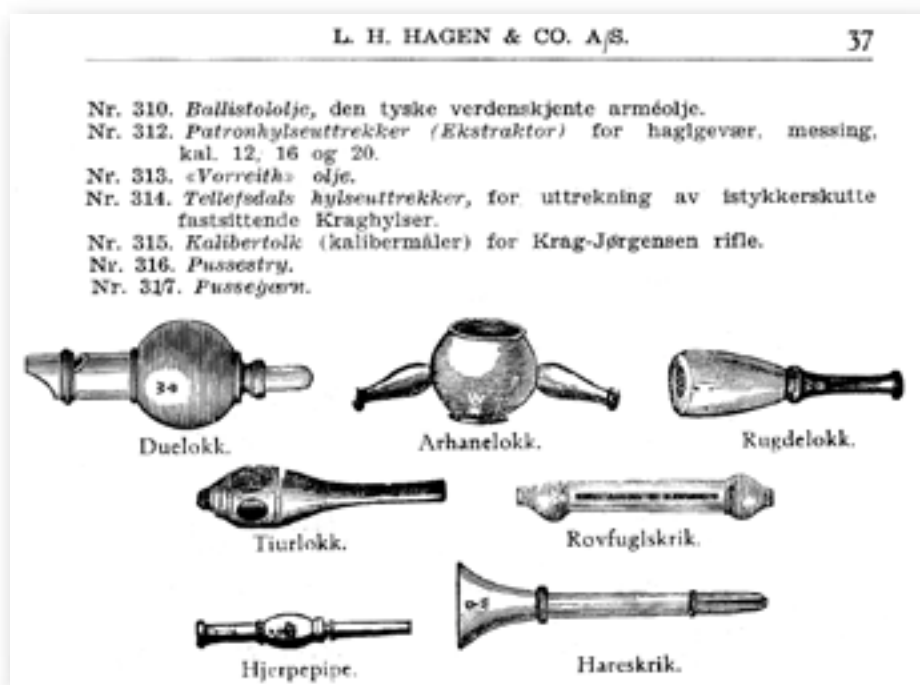
Eller sjå etter eitt eller anna vilt, for eksempel. Ein storfugl som flaug opp var gjævt å sjå. Eller ein hare som skunda av stad. Og ruper. Desse var det mange av den gongen.

Tidleg på morgonen eller i kveldinga, hørde me orrfuglen. Den spelte frå ei furu eller ein fjelltopp. På høgden rundt Åsetno buldra det jamt.

Me kosa oss innover åsvegen og hadde tid til det. Ein var rikare på tid den gongen hesten var dragkrafta. Så skrangla me innover mot stølane. Lyden av kjerrehjul som rulla på steinar og grus var trafikklyden. Det var godlyden som mange stølsbudeier lytta etter.

Sist på laurdagen var me komne til elva Lya. Denne elva som svingar seg doven nord frå Fekjastølane og renn sørover mot Kylleshamaren.

Her var mange fine kulpar der ørreten treivst, men fisken var lett å lure.

Det visste køyrekaren.

Ved Lya var det alltid stopp. Her måtte far prøve fiskelykka.

Då passa eg hesten som beita etter vegskråningen, men som gjerne vilde gjera unda siste vegstubben opp til stølen.

Då var arbeidsdagen for Raua ferdig.

Ho kunne rusle rundt nede ved lue og kvile seg.

Ofte ville ho utom vollen. Raua hadde hestekameratar oppe på Trettestølane, dei ville ho gjerne treffe.

Så venta me på far og stunda oss oppover mot stølen.

Var han ikkje snart ferdig med denne fiskinga?

- Fem minutt, sa han.

Dei vart som oftast til mykje meir om fisken beit, og det gjorde han ofte.

Raua og eg venta og venta.

Endeleg kom far, og på uttrykket såg eg at det hadde gått bra.

Det var fleire fine ørretar i fisketaska.

„Arvika“ gjødselkjærrer

er forarbeidet av utsøkte materialer og udmerker sig ved en praktisk og solid konstruktion samt omhyggelig verkstedsarbeide.

„Arvika“ gjødselkjærre bør ikke savnes paa noget gaardsbruk.

Dimensioner:

Kassens længde utvendig	163 cm.
— bredde — foran	95 ”
— — — bak	99 ”
Sidernes høide	35 ”
Hjulenes —	103 ”
Hjulringen	80 — 10 mm.
Sporvidde mellem hjulenes inderkanter	105 cm.
Avstand fra marken til lastep Janet	755 mm.
Belastningsevne	1200 kg.
Vegt	ca. 200 ”

I kveldinga var me framme og syskena mine kom springande nedover vollen. Inne i bua ståka mor.
Ho var nett ferdig med mjølkinga. No lagar ho det koseleg inne i bua.
Det brenn i omnen, det luktar brisk, det er reint og lunt.
Og så luktar det kakao frå omnskroken.
Kakao var ein himmelsk drikk for oss ungane då laurdagskvelden kom.
Og så hadde far eitkvart godt i rupesekken.
Det er kveld på stølen.

Mor er i sving med mat frå vedomn til bord.
Me høyrer små bjelleklemt når kyrne legg seg i fjøset.
Det er trivnad og trygghet.

Enno ein gong vernar den gamle gisne stølsbua om stølsfolket sitt.

